

LES 3. DE SNELLE SYNCOPES:

Een syncope is een noot die begint op een lichte tel of tijdsdeel en die verder duurt op een zwaardere tel of tijdsdeel.

Vorig jaar zagen we reeds de syncope : in $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ en $\frac{4}{4}$.

De snelle syncope is een syncope op één tel ().

Een andere manier van schrijven :

Ook deze syncope komt voor in de maten $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ en $\frac{4}{4}$.

Doordat een noot niet op de tel komt, verschuift het ritmische accent.

Dit wordt veelvuldig gebruikt in stijlen of dansen zoals Ragtime, Rumba, Salsa en Tango ...

Als voorbeeld het op een ragtime gebaseerde
Le Petit Nègre (1908) van Claude Debussy (1862-1918):

LES 4. GROTE TERTSTOONLADDERS TOT 5 # EN 5 ♭

Een toonladder is, zoals gezien in vorige lessen, een reeks van 8 opeenvolgende noten. De eerste noot bepaalt de naam van de toonladder.

Kenmerken voor grote tertstonenladders :

- Halve tonen liggen tussen III-IV en VII – VIII.
- Begint met een grote terts (2 hele tonen)

Om de voortekening van een toonladder te bepalen, of om de toonladder te bepalen als de voortekening is opgegeven, gebruiken we volgend "truukje".

- **Te onthouden :**

- Do groot : geen voortekening
- Fa groot : 1 mol

- **Toonladders met mollen** (woord "mol" komt voor in de naam van de toonladder zoals bijvoorbeeld in re b groot, si mol groot, la mol groot, ...) :

- **Volgorde van de mollen : si – mi – la – re – sol – do – fa**

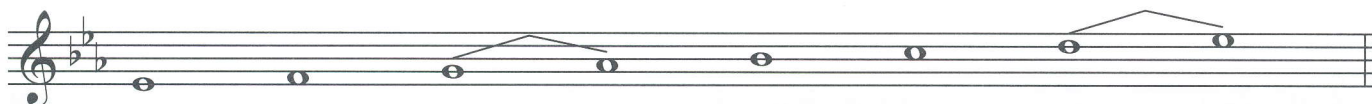
Hiermee bedoelen we dat de mollen altijd in deze volgorde voorkomen als voortekening. Het is vanaf si $\flat$ een opeenvolging van stijgende kwarten

Als een toonladder bijvoorbeeld drie mollen heeft als voortekening zijn dat sowieso si $\flat$, mi $\flat$ en la $\flat$, één mol als voortekening is sowieso si $\flat$...

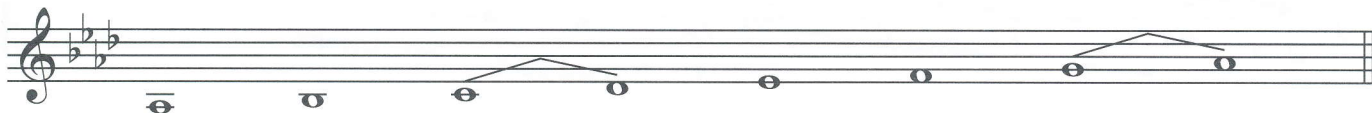
- **De naam van de toonladder is de voorlaatste mol :**

Bijvoorbeeld Mi mol groot : in de volgorde van de voortekening is mi mol de tweede mol; om de voortekening te kennen moet je een mol verder : drie mollen dus.

- **Voorlaatste mol is de naam van de toonladder :**

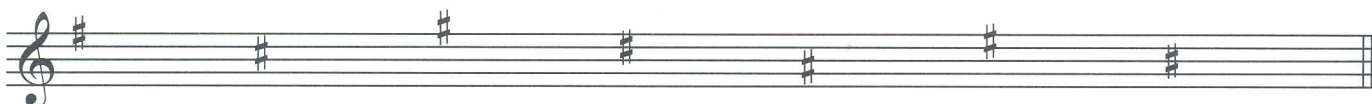
Een toonladder heeft bijvoorbeeld vier mollen : de voorlaatste mol is dan la mol. Deze toonaard heet la mol groot.

- **Toonladders met kruisen** (woord "mol" komt niet in de naam voor, bijvoorbeeld re groot, la groot, si groot ...) :

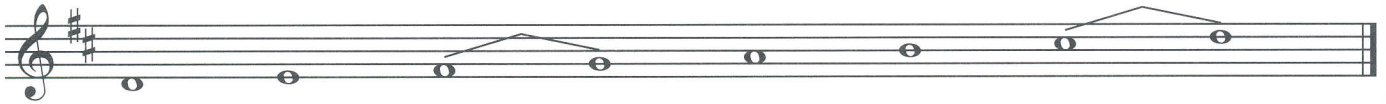
- **Volgorde van de kruisen : fa – do – sol – re – la – mi – si**

Zelfde systeem als bij de mollen. Als je vier kruisen als voortekening hebt, zijn dat sowieso fa $\sharp$, do $\sharp$, sol $\sharp$ en re $\sharp$, 2 kruisen als voortekening sowieso fa $\sharp$ en do $\sharp$... De kruisen zijn gevormd door een opeenstapeling van stijgende kwinten vanaf fa $\sharp$.

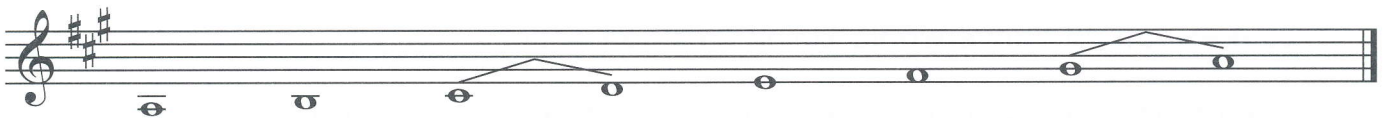
- **Grondnoot min een halve toon is het laatste kruis :**

Bijvoorbeeld: de grondnoot in Re groot is re. Een halve toon daaronder is do $\sharp$. In de volgorde van de kruisen is do $\sharp$ het tweede kruis. Re groot heeft dus twee kruisen als voortekening.

- **Laatste kruis + een halve toon is de naam van de toonladder :**

Bijvoorbeeld: een toonladder heeft drie kruisen : laatste kruis is sol $\sharp$. Een halve toon hoger dan sol $\sharp$ is la. La groot heeft dus drie kruisen als voortekening.

Om de voortekening van grote tertstoonladders te vinden kan je ook gebruik maken van de kwintencirkel.

Dit is een schematische voorstelling om de "samenhang" tussen de grote tertstoonladders weer te geven.

Accordeonisten herkennen hierin zeker de baskant van de accordeon.

Als je aan de rechterkant van de kwintencirkel steeds een reine kwint stijgt, komt er telkens een $\sharp$ bij, als je langs de linkerkant telkens een reine kwint daalt, komt er steeds een $\flat$ bij.

Voorlopig houden wij het bij toonladders tot 5 $\sharp$ (si groot) en 5 $\flat$ (re $\flat$ groot)

